

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 31Dz/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9622200188
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200188.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Mariána Fečíka, v disciplinárnej veci obvineného JUDr. E. H., sudcu F. J. J. S., dátum narodenia: XX. D. XXXX, bydlisko: J. XX, XXX XX T., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v konaní o oznámení zaujatosti sudkyne disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Kristíny Babiakovej, takto

rozhodol:

Sudkyňa disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Kristína Babiaková nie je vylúčená podľa § 4, § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) a § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 33D/17/2021.

odôvodnenie:

I.

1. V konaní vedenom Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 33D/17/2021 sudkyňa Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“) Mgr. Kristína Babiaková (ďalej len „sudkyňa“), zaradená účinným Rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2022 do senátu 33D, oznámila svoju zaujatosť pre pomer k navrhovateľovi, ktorým je minister spravodlivosti Slovenskej republiky. Vo svojom oznámení uviedla, že navrhovateľa pozná od strednej školy, obaja pochádzajú z jedného mesta, stretávajú sa 2-3 krát ročne, pričom počas letných, jarných a vianočných prázdnin trávajú v rámci rodín spolu čas pri voľnočasových aktivitách z dôvodu susedstva víkendového domu rodičov sudkyne z domom navrhovateľa. Sudkyňa označila vzťah s navrhovateľom za intenzívnejšieho charakteru. Napriek tomu sa necíti byť zaujatá v prejednávanej veci. Vzťah s navrhovateľom jej nebráni konať v príslušnej veci objektívne a nestranne. S ohľadom na objektívne hľadisko uviedla, že navrhovateľ nevystupuje v konaní ako fyzická osoba, ale ako vrcholný reprezentant ústredného orgánu štátnej správy. Jeho postavenie nie je autonómne, ale inštitucionálne prepojené na funkciu, ktorú vykonáva. Poukázala v tejto súvislosti na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 308/2004. Tiež zdôraznila, že navrhovateľ nepodával návrh, teda sám ako osoba neinicioval predmetné disciplinárne konanie. Navrhovateľom sa stal z dôvodu zmeny v osobe ministra spravodlivosti Slovenskej a prípadná zmena na predmetnom poste bude viesť k ďalšej zmene osoby v postavení navrhovateľa v danej veci. Toto oznámenie sudkyňa dáva pre potrebu posúdenia dôvodov zakladajúcich pochybnosť o jej nezaujatosti s ohľadom na skutočnosť, aby nielenže bola nezaujatá, ale aby sa tak aj pri svojom rozhodovaní javila.

II.

Podľa čl. 48 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. (ďalej len „Ústava Slovenskej republiky“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „Trestný poriadok“) z vykonávania úkonov ... je vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer ... k osobám, ktorých sa úkon priamo týka

III.

2. Najvyšší správny súd preskúmal oznámenie sudkyne a celý podkladový materiál. Jeho právomoc pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) (ďalej len „disciplinárny súdny poriadok“). Po vecnom posúdení prišiel k záverom, ktoré bližšie odôvodňuje v nasledovnom texte.

3. Vo svojich doterajších rozhodnutiach Najvyšší správny súd poukázal na to, že vylúčenie sudcu je výnimkou z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nemôže byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Najvyšší správny súd upriamuje pozornosť na bod 14 svojho predošlého uznesenia sp. zn. 31Dz/10/2022 zo dňa 21. júna 2022, podľa ktorého: I keď disciplinárny súdny poriadok obdobne Trestný poriadok v citovanej právnej úprave spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci *Delcourt v. Belgicko*, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu, ako aj prísediaceho predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. *Saraiva de Carvalho proti Portugalsku*, 1994, *Gautrin a ďalší proti Francúzsku*, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

4. V posudzovanej veci síce sudkyňa uvádza, že vzťah s navrhovateľom je intenzívnejší z dôvodu, že sa s ním dlhodobo pozná a stretávajú sa v rámci rodín v súčasnosti najmä pri voľnočasových aktivitách v dôsledku susediacich nehnuteľností. Tieto skutočnosti je však potrebné posudzovať v kontexte vyhlásenia sudkyne, že subjektívne nepocituje vo vzťahu k navrhovateľovi zaujatosť. Zo strany sudkyne tak intenzita vzťahu s navrhovateľom nie je taká silná, aby mohlo prísť v predmetnej veci k vylúčeniu z sudkyne z konania.

5. Sudkyňa vo svojom oznámení neuvádza, že medzi ňou a navrhovateľom by bol bližší vzťah. Vo svojom oznámení predmetný vzťah neoznačila ani za kamarátsky a ani priateľský. Predmetný vzťah považuje za intenzívnejší len z toho dôvodu, že sa s navrhovateľom pozná a v súčasnosti sa rodiny v rámci susediacich nehnuteľností stretávajú pri voľnočasových aktivitách.

6. Najvyšší správny súd považoval za dôležitú aj skutočnosť, že navrhovateľ sám návrh nepodával a podanie neinicioval. Do postavenia navrhovateľa sa dostal z titulu vymenovania do funkcie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky.

7. Je možné pripustiť, že aj vzťah sudcu k navrhovateľovi v postavení funkcionára, teda nie súkromnej fyzickej osoby, bude takej intenzity, že môže vzniknúť pochybnosť o nezaujatosti takéhoto sudcu. To však nie je v danom prípade, kedy sudkyňa sa na základe svojich vyjadrení sa za zaujatú nepovažuje a má za to, že jej vzťah s navrhovateľom jej nebráni konať objektívne a nestranne.

8. Najvyšší správny súd opätovne pripomína, že každé jedno vylúčenie je zásahom do ústavného práva na zákonného sudcu. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby pomer medzi sudkyňou a navrhovateľom viedol k obave o nestranné rozhodovanie sudkyne. S ohľadom na prezentovaný postoj sudkyne vo svojom oznámení však k takejto obave neprichádza, nakoľko samotná sudkyňa nemá žiadne pochybnosti o tom, že v predmetnom konaní, aj napriek zmene osoby navrhovateľa, je nezaujatá.

9. Toto uznesenie prijal disciplinárny senát Najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.